

Hyvinvoinnin toimiala

Toimialan/toimielimen toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalvelut koordinoivat myös ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuotta 2024 määritti talouden raamien tiukentuminen, joka näkyi hyvinvointipalveluissa sopeutus-toimina palveluissa sekä vuosien 2025–2027 talouden reunaehtoihin sopivien toimenpiteiden valmisteluna osana kaupungin sopeutusohjelmaa. Kaupunginvaltuusto päätti 17.6. kokouksessaan talouden sopeutuksesta tuleville vuosille ja syksy 2024 jalkautettiin tehtyjä päätöksiä, osa jo vuodelle 2024. Pääosin toimenpiteet kohdistivat vuoden 2025 talousarvioon sekä sitä seuraaville vuosille.

Toimialan hallinnon muutto Torikadulle uuteen hallintotaloon sujui hyvin ja kokemukset muutosta ovat olleet rohkaisevia.

Vuonna 2024 syntyi Joensuussa 510 lasta, joka on viis lasta enemmän kuin vuonna 2023. Vaikka syntyvyyden laskun trendi tasaantui vuonna 2024, lapset vähenevät varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa vielä pitkään haastaen palvelutarjontaa suhteessa palvelutarpeeseen.

Toimialan investoinneista vuonna 2024 suurimmat olivat kilpajäähalli, joka valmistui joulukuussa 2024, kaupungintalon remontti museoksi, joka valmistuu 2025 ja taidemuseon remontin valmistelu ja museon tyhjennys loppuvuodesta 2024. Taidemuseon remontin odotetaan valmistuvan 2026.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Toteutus etenee suunnitelman mukaisesti.	Toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinointi konsernihallinto	Toimintasuunnitelma tehty ja hyväksytty	Toteutui
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2024 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisohoitaja, koordinointi opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)	100 %	Toteutui
	Jokainen koulutuspalvelujen esihenkilö on kirjannut päivitetyn version omasta johtamisen käyttäteoriasaan, jolla tukee koulutuspalvelujen arvojen toteutumista ja sen myötä yhteisen toimintakulttuurin kehittymistä	Koulutus ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisohoitaja ja koulutus- ja nuorisopalvelujen esihenkilöt)	Koulujen johtamiskeskittämisen prosessi edennyt suunnitelman mukaisesti.	Toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologia-avusteisen oppimisinnovaation	Koulutus- ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)	Innovaatiot kehitetty ja oppimisinnovaatiot jaettu muiden koulujen tietoon.	Toteutui
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)	Jokaisessa koulussa toteutetaan yritteliäisyyskasvatusta.	Toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaali-kasvatustiimi ja rehtorit)	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetty.	Toteutui

Tuettu leikki päivä- kodeissa	Tuettua leikkiä on vahvistettu varhais- kasvatuksen suunni- telmissa	Varhaiskas- vatus	Tuettu leikki oli kau- pungin varhaiskas- vatuksen painopiste toimintavuonna 2022–2023 ja 2023– 2024. Vuosisuunni- telmissa tavoitteina oli leikin määrän kasvu ja laadun pa- rantaminen. Asetetut tavoitteet saavutet- tiin kevään 2024 toi- mintakauden aikana. Toimintavuonna 2024–2025 tuettu leikki jäi pois paino- pisteenä.	Toteutui
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säi- lyy	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskas- vatus	Osallistumisaste 2024: 0–6-vuotiaat 76 % ja 1–6-vuotiaat 88 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	Toteutui osittain
Huoltajien tyytyväi- syys varhaiskasva- tukseen pysyy hy- vällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli kaupungin omissa päiväkodeissa (as- teikko 1–5)	Varhaiskas- vatus	Asiakaskyselyn tu- loket 4–5/2024 eli huoltajien tyytyväi- syys varhaiskasva- tuksen laatuun kau- pungin varhaiskas- vatuksessa oli 4,5 ka ja eriteltynä kaupun- gin päiväkodit 4,4 ka, perhepäivähoito 4,6 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka.	Toteutui
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.				
Toiminnallinen ta- voite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Harrastamisen Suo- men mallin mukai- sen toiminta vakiin- tuu	Suomen mallin mu- kaista harrastustoi- mintaa on jokaisessa Joensuun peruskou- lussa	Koulutus- ja nuorisopalve- lut, liikunta- ja kulttuuri- palvelut	Harrastamisen Suo- men malli toteutuu. Kaikilla koululaisilla on mahdollisuus osallistua toimintaa.	Toteutui

Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatustpalvelut	Varhaiskasvatuksessa laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat jokaiseen päiväkotiin sekä perhepäivähoitoon ja ne otettiin käyttöön 1.6.2023. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitettiin syksyllä 2024. Koulujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat on päivitetty.	Toteutui
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut	Kokoontumiset säännölliset.	Toteutui
Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, Henkilöstöpalvelut	Vuonna 2024 sairauspoissaolopäiviä oli 11 päivää/htv (yhteensä 6 756 päivää). Sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuoden 2023 tasosta 2 878 päivää eli 30 %, neljä päivää/htv (vuonna 2023 oli 15 päivää/htv, yhteensä 9 634 päivää).	Toteutui

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut

Tilivelvollinen: talouspäälikkö Matti Karttunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen toimintaa kuuluu osallistuminen toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin, ehkäisevä päihdetyö, Lapsiystävällinen kunta -työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimien ja suunnitelmien koordinointi sekä Yhteisöotalo Sataman ja Sepänpihan kerhotalon toiminta. Lisäksi hallintopalveluihin kuuluvat koulusihteeripalvelut (hyvo-tiimi) sekä toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Hyvo-tiimissä toimintamallina on jatkuva ketterän kehittämisen malli. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pieniä, mutta toimintaan vaikuttavia parannuksia, otetaan käyttöön matalalla kynnyksellä. Näitä otettiin käyttöön useita myös vuonna 2024. Isossa roolissa tiimin toiminnassa on erittäin hyvin toimiva tiimiläisten oma sisäinen tuki- ja kehitystoiminta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön painopiste oli vuonna 2024 laajan, kerran valtuustokaudessa laadittavan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laatiminen. Samassa yhteydessä päivitettiin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma. Myös Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman laatiminen osui samalle ajankohdalle, joten se saatiin sujuvasti osaksi laajaa hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointisuunnittelussa hyödynnettiin maakunnallista hyte-ohjelmaa, jota laadittiin yhteistyössä maakuntaliiton, hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kanssa. Yhteisillä painopisteillä ja tavoitekirjauksilla pyritään siihen, että maakunnan rajallisia resursseja ohjataan samoihin kipukohtiin, joita ovat mm. päihteiden käyttö, liikkumattomuus ja etenkin nuorten mielen hyvinvoinnin heikkeneminen.

Yhteisöotalo Sataman toiminta on jatkunut entiseen malliin. Tiloissa tarjottiin säännöllisesti mm. asuminisneuvontaa ja digineuvontaa, jonka tarve on lisääntynyt. Toiminnassa tehtiin harjoittelu- ja opiskelijaj- ja työkokeiluyhteistyötä Riverian, Karelian, Coronarian ja Liven kanssa. Vuoden 2024 aikana Satamalla oli noin 3200 käyntiä. Loppuvuodesta toimintaan tutustui paljon uusia asiakkaita, kun kaupungista oli lakkautumassa kaksi järjestöjen ylläpitämää kohtaamispaikkaa. Kokoontumistilojen kysyntä lisääntyi sekä Yhteisöotalo Satamassa että Sepänpihan kerhotalossa, jonka varauskalenteri oli aiempien vuosien lailla melko täynnä.

Riskienhallinnan toteutuminen

Henkilöstöriski on toiminnan merkittävin riski, ja se oli hyvin hallinnassa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut					
	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	Toteuma	Toteuma%
Toimintatulot	962 710	729 000	729 000	757 791	103,9 %
Toimintamenot	-2 766 430	-1 485 000	-1 477 000	-1 486 072	100,6 %
Toimintakate	-1 803 720	-756 000	-748 000	-728 281	97,4 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	34	21	21	24	116,1 %

Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	729 000	0	729 000	757 791	28 791
Toimintakulut	-1 485 000	8 000	-1 477 000	-1 486 072	-9 072
Toimintakate	-756 000	8 000	-748 000	-728 281	19 719

410 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen valmistavaopetus, esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus sekä nuorisopalvelut. Tehtävänä on oppijoiden kasvatusta ja opetus yhteistyössä koulun kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen, sekä vapaa-ajan toiminnan järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 koulutus- ja nuorisopalvelujen talouden kehittämisen keskiössä on ollut talouden sopeuttaminen. Talouden sopeuttamisen lisäksi laskevat oppilasmäärät vaativat kouluverkkoselvitystä, jonka seurauksena päätettiin kuuden koulun lakkauttamisesta. Kouluverkkoselvitys jatkuu lisäselvityksillä vuoden 2025 aikana Reijola-Niittylahti alueella ja Mutala-Rantakylä-Utra alueella.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden näkökulmasta vuosi 2024 oli onnistunut. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2024 tilinpäätös alittaa talousarvion hieman alle 800 000 eurolla. Alitus on 0,8 % budjetista. Talousarvion alitus koostuu pääosin lukiodien henkilöstökulujen arvioitua pienemmästä toteumasta (96,6 %) ja peruskoulutuksen tasaisesta talousarvion alittamisesta. Talousarvion alittaminen antaa hyvän lähtökohdan vastata 1.8.2025 voimaan astuviin oppimisen tuen uudistusten uusiin lakivelvoitteisiin kaikilla kouluasteilla.

Vuonna 2024 kaupungin peruskouluissa oli yhteensä 5428 oppilasta. Koulujen yhteydessä olevassa esiopetuksessa oli 72 oppilasta. Kaupungin lukioissa oli 1419 opiskelijaa sisältäen aikuislukion 135

lukiotutkinnon opiskelijaa. Aikuisten perusopetuksessa (AIPE) opiskelijoita oli yhteensä 58 ja tutkintoon valmentavan koulutuksessa (TUVA) 83 opiskelijaa. Opiskelijamäärissä on käytetty tilastopäivän 20.9.2024 lukuja.

Lukioiden yhteishaun aloituspaikat kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti säilyttää samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Aloituspaikkoja oli yhteensä 404. Kevään 2024 yhteishaussa seuraavat keskiarvot oikeuttivat sisäänpääsyyn: Lyseon lukio 8,17, Yhteiskoulun lukio 8,31 ja Pyhäselän lukio 6,67. Lyseon lukioon ja Yhteiskoulun lukioon hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja, myös lukioiden erikoislinjoille. Pyhäselän lukion aloituspaikat eivät tulleet täyteen. Koko kaupungin tasolla keskiarvorajat nousivat edellisestä vuodesta.

Koulutus- ja nuorisopalvelujen henkilöstön määrä oli vuonna 2024 noin 876 henkilötyövuotta. Henkilöstö koostuu rehtoreista, lehtoreista, luokanopettajista, pää- ja sivutoimisista tuntiopettajista, nuorisotyöntekijöistä sekä hallinnon henkilöstöstä. Opettajien määrä vaihtelee vuosittain etenkin määräaikaisten opettajien osalta (sijaiset, muut määräaikaiset). Toistaiseksi ja määräaikaisesti palkattavat opettajat lukuvuodelle 2024–2025 rekrytoitiin maaliskuu-toukokuussa.

Valmistavan opetuksen (VALO) oppilasmäärä pysyi edelleen suurena, enimmillään oppilaita oli samaan aikaan valmistavissa yli 200. Esikouluryhmien inklusiivista valmistavaa opetusta toteutettiin keväällä useassa päiväkodissa, syksyllä opetusta keskitettiin kokeiluluontoisena enää vain kahteen päiväkotiin Rantakylän alueella. Valmistavassa opetuksen ryhmien (12–14) lisäksi kolmella koululla oli vasta valmistavasta opetuksesta yleisopetuksen luokkiin siirtyneiden oppilaiden tukena kolme yläkoulun ja yksi alakoulun kielellisen tuen (KIETU) ryhmää. Suomi toisena kielenä (S2) -opetukseen erillisissä pienryhmissä osallistui 504 oppilasta vuoden aikana säännöllisesti. Oman äidinkielen opetuksessa aloitettiin uutena kielenä sinhalan opetus. Lisäksi opetusta annettiin kahdeksassa muussa kielessä valtionavustuksen rahoituksella. Oman äidinkielen opetukseen osallistui keväällä 278 ja syksyllä 359 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi yhden tai kahden äidinkielen tai aiemman koulukielen opetukseen osallistui suurin osa valmistavan opetuksen oppilaista.

Valmistavan opetuksen perhekoulutoiminnassa kävi vuoden aikana säännöllisesti useita kymmeniä valmistavan opetuksen perheitä ja satunnaisesti kaikki valmistavan opetuksen perheet sekä muita perheitä, joille tuki kotoutumisessa oli ensiarvoisen tärkeää. Perhekoulun lisäksi lasten, nuorten ja perheiden kielenoppimista ja kotoutumista tuettiin monien vapaa-ajan taidetoimintojen ja toiminnallisten kielituokioiden avulla. Kesätoiminnassa tuettiin valmistavan opetuksen oppilaiden kotoutumista ja kielitaidon kehitystä erilaisilla päivätoiminnoilla ja kielikursseilla. Aikuisille järjestettiin koko vuoden ajan nonstop-kursseja International House of Joensuun (IHJ) kanssa.

KIEKU-tiimissä tuotettiin koko vuoden ajan edelleen opetukseen suunnattua materiaalia, josta suurin osa on digitaalista. Joulukuussa valmistunut koko perheen elokuva *Missä on kotisi, Winston?* kertoo tositapahtumiin pohjautuvan tarinan ukrainalaisesta corgista, joka pakeni sodan kauheuksia Ukrainasta Suomeen. Elokuvan kutsuvierasnäytöksessä sekä yleisölle avoimissa Joensuu-päivän näytöksissä kävi satoja koululaisia, opiskelijoita ja aikuisia neljän eri näytöksen aikana. Elokuvan kansainvälinen ennakkonäytös oli lokakuussa Riian Ukraina-konferenssissa.

KIEKU-tiimi järjesti vuoden aikana koulutuksia ja työpajoja eri kouluissa. Teemana oli kielitietoisuus ja kulttuurien kohtaaminen. Lisäksi hankkeen toiminnoissa valmisteltiin mm. oppimateriaaleja, prosessidraamaa ja teatteriesitystä.

Joensuun kaupungin digiohjelmaan liittyen Mediakeskus päivitti koulutuspalvelujen digiopetuksen linjauksen vuosille 2023–2026. Linjauksen mukaisesti lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025 koulut luovat omat innovaationsa teknologia-avusteisen pedagogiikan käytöstä ja jakavat innovaationsa toistensa tarkasteltaviksi sekä soveltavat mahdollisuuksien mukaan toistensa innovaatioita omiin toimintakulttuureihinsa. Kaikissa Joensuun kouluissa käytetään perinteisen oppimateriaalin rinnalla myös sähköisiä oppimateriaaleja ja jokainen opettaja työskentelee useiden teknologia-avusteisten työmenetelmien avulla. Mediakeskus on ylläpitänyt laitekantaa sekä mahdollistanut opettajien täydennyskouluttautumisen teknologian alati muuttuviin vaatimuksiin. Joensuun kaupungin 12 koulua on osallistunut tiiviisti Itä-Suomen yliopiston toteuttamaan Gen Ai hankkeeseen. Hankkeessa pilotoidaan välineitä, joiden avulla lisätään oppilaiden ymmärrystä tekoälystä sekä lisätään valmiuksia tekoälyn hyödyntämiseen arjessa ja opinnoissa.

Hyvinvoinnin toimialalla hankerahoitusta on vuonna 2024 saatu yhteensä 2 732 000 eurolla ja siihen on käytetty omarahoitusta 829 000 euroa. Liitteenä raportointi kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisista hankkeista. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisiin hankkeisiin on saatu hankerahoitusta 2 153 000 euroa vuonna 2024.

Hankerahoituksella on tarjottu lisätukea oppilaille koronan vaikutusten minimoimiseksi Korona III-hankkeessa. Liikkuva koulu hankkeessa on kehitetty Joensuun peruskoulujen MOVE- yhteistyötä, kouluPT- toimintaa ja liikuntaneuvontaa. Yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamisen ja kehittämisen hankkeessa palkattiin hyvinvointiohjaajia kouluille tarjoamaan oikea-aikaista tukea ja matalan kynnyksen kohtaamista lapsille ja nuorille. Tasa-arvoa ja laatua kehittämissä hankkeissa on tuettu varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa olevia tukea tarvitsevia lapsia ja kehitetty uudenlaisia toimintatapoja heidän tukemisekseen.

Nuorisotyön kentällä NYT-hankkeessa on kehitetty jalkautuvaa nuorisotyötä yhden nuorisotyöntekijän voimin. Harrastamisen suomen malli-hankkeessa harrastuksiin on ilmoittautunut 1235 osallistujaa. Ilmoittautuneista 480 on kertonut kyseessä olevan ainut ohjattu harrastus, johon he ovat osallistumassa. Harrastusryhmiä on käynnistetty yhteensä 118, joista 8 on keskeytetty liian pienen osallistujamäärän vuoksi. Harrastava Joensuulainen hankkeen turvin on järjestetty harrastustoimintaa alueille, joissa tarjontaa on vähemmän.

Harrastamisen Suomen malli sai avustusta lukuvuodelle 2024-2025 145 000 euroa. Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmiä on käynnistetty lukuvuonna 2024–2025 yhteensä 128. Harrastusryhmissä on 1270 osallistujaa. Kaikista Joensuun 28 koulusta on ilmoittauduttu ryhmiin. Harrastustarjonnassa lähes puolet ryhmistä ovat liikunnallisia. Lisäksi tarjonnassa on e-urheilua ja koodausta, monitoimikerhoja, kuvataidetta ja askartelua, bändikerhoja, tanssia, teatteria, kädentaitoja, ruoanlaittoa sekä kieliin ja kulttuureihin liittyviä kerhoja (japani- ja espanjakerhot).

Harrastava joensuunlainen -hanke sai paikallista harrastustoiminnan kehittämisrahaa lukuvuodelle 2024–2025. Rahoituksella järjestettiin kerhotoimintaa Heinävaarassa, Enossa, Tuupovaarassa ja Reijolassa.

Kaupunki sai opetushallituksen tukea kerhotoiminnan järjestämiseen 30 000 euroa. Tuen käyttöaika on 20.5.2024-31.12.2025. Rahoituksella järjestetään kerhoja useilla eri kouluilla.

Joensuun lukioden hankkeissa on tavoitteena aikuisten lukiokoulutuksen saavutettavuuden ja laadun parantaminen, koronan vaikutusten tasaaminen Joensuun lukioissa, kehitetään oppimisen tukea

Joensuun lukioissa ja TUVA-koulutuksessa. Lisäksi toimialalla on toteutettu useita pienempiä hankkeita kuten kv-liikkuvuuksia, sekä kolme koulua ovat saaneet Erasmus+ akkreditoinnin.

Kulttuuripuolen lastenkulttuuriverkoston hankkeessa on järjestetty kulttuuritapahtumia, esityksiä ja työpajoja kouluilla, päiväkodeissa ja kulttuuritiloissa.

Outokummun kaupungin hallinnoimassa Jokainen kohtaaminen on tärkeä! -hankkeessa, Karelian AMK sosionomiopiskelijat valmistelivat ja pilotoivat toiminnallisen ja osallistavan työpajan materiaaleineen ylä- ja alakouluun. Joensuun kaupungin läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalli Joensuun kouluissa päivitettiin lukuvuodelle 2024–2025.

Enon uusi koulu otettiin käyttöön syylukukauden alusta 2024. Hammaslahden koulun rakentaminen on edennyt vuoden 2024 aikataulussa ja koulu otetaan käyttöön elokuussa 2025.

Koulutuspalvelut järjestivät yhteistyökumppaneiden kanssa monipuolisia tapahtumia ja koulutuksia vuoden 2024 aikana. Perinteinen Suomen suven avaus järjestettiin Laululavalla. Koulut järjestivät painopisteisiin liittyviä teema ja tapahtumapäiviä pitkin vuotta.

Nuorisopalveluissa otettiin käyttöön uusi käyttöjärjestelmä nuorisokorttiin. Nuorisokortti toimii nuorisopalveluiden asiakaskorttina ja 7.–9.-luokkalaisille siihen on liitetty erilaisia K789-etuja, jotka mahdollistavat esimerkiksi maksuttomat uimahallikäynnit.

Nuorisopalveluille laadittiin yhdenvertaisuussuunnitelma.

Joensuussa on 11 nuorisotilaa. Lisäksi keväällä 2024 koulunuorisotyön hanke käytti Nepenmäen koululle suunniteltua nuorisotilaa toiminnoissaan. Tila siirtyi syksyllä koulun käyttöön. Nuorisotilaverkko oli säästöjen keskellä tarkastelussa. Säästötoimien lopputulemana Sinkkolan nuorisotilasta ja kotieläinpihasta päätettiin luopua vuoden 2024 loppuun.

Nuorisotiloissa työskenteli yhteensä 14 ohjaajaa. Lisäksi nuorisopalveluissa työskenteli hallinnossa kolme henkilöä ja koulutus- ja nuorisajohtaja. Etsivässä nuorisotyössä työskentely viisi, erityisnuorisotyössä kolme ja nuorisovaltuustossa yksi osa-aikainen henkilö. Sinkkolan kotieläinpihassa työskenteli kaupungin kesätyöohjelmasta palkattujen lisäksi vastaava eläintenhoitaja ja pajaohjaaja. Lisäksi nuorisopalveluissa oli siviilipalveluksen suorittaja ja vuoden 2024 aikana kolme oppisopimusopiskelijaa.

Rantakylän nuorisotalo oli junnutoimintaa 165 kertaa ja siellä oli osallistujaa 6480. Rantakylän nuorisotilassa järjestettiin Valo-luokan opetusta lukukaudella 2024–2025. Nuorisokeskus Whisper oli auki 171 kertaa ja käyntejä oli 18 585. Whisperillä tehtiin kokeiluja aukiolojen laajentamisesta tiis- talle. Kokeilu jatkuu pysyvänä vuonna 2025. Lisäksi kokeiltiin Whisperin aukipitämistä koulujen päätymislauantaina. Whisperin tiloissa jatkoi Ote-opetus koulua käymättömille nuorille. Sirkkalan liik- kumiskeskus oli auki 152 kertaa ja kävijöitä oli 5969. Sirkkalan liikumiskeskuksen ikäraja on normaalisti 13–29-vuotta, mutta loma-aikoina oli toimintoja myös lapsiperheille. Sinkkolan nuoris- ja asu- kastalo oli auki vain kevätkaudella. Aukiolkertoja oli 30 ja niissä osallistujia 283. Sinkkolassa järjes- tettiin vain junnutoimintaa.

Pitäjien nuorisotyössä suurin muutos oli Enon nuorisotilan muutto vastavalmistuneen Enon alakou- lun tiloihin elokuussa 2024. Enon nuorisotila oli auki 73 kertaa ja siellä oli 1213 osallistujaa.

Uimaharjun nuorisotila Noke oli auki 84 kertaa ja siellä kävi 1477 kävijää. Uimaharjussa järjestettiin erityisen aktiivista välitunti- ja muuta koulunuorisotyötä (45 kertaa/2763 kävijää). Kiihtelysvaarassa toimintaa järjestettiin 39 kertaa, yhteensä 765 osallistujalle. Heinävaaran nuorisotila oli auki 78 kertaa ja osallistujia oli 1430. Tuupovaaran nuorisotila oli auki 47 kertaa ja asiakkaita illoissa kävi 1120. Hammaslahden nuorisotila oli auki 73 kertaa, yhteensä 1172 osallistujalle. Reijolan nuorisotila oli auki 97 päivänä ja siellä oli osallistujia 2519. Tilassa jatkettiin osallistuvan budjetoinnin rahoituksella Spessuperjantaita 5-6.-luokkalaisille. Junnutoimintaa järjestettiin Kiihtelysvaarassa, Heinävaarassa, Tuupovaarassa ja Reijolassa. Uimaharjun ja Enon junnutoiminnot siirrettiin Harrastamisen Suomen mallin alle ja siellä kävi ulkopuolinen ohjaaja.

Tapahtumien suhteen 2024 oli vilkas vuosi nuorisopalveluissa. Toukokuussa järjestettiin Nuori Kulttuuri on air –tapahtuma valtakunnallisessa yhteistyössä (300 osallistujaa) ja kesäkuussa nuorisovaltuuston järjestämä Joen Kesä -tapahtuma kokosi 5200 osallistujaa nauttimaan livemusiikista torille. Pienempiä tapahtumia järjestettiin koko Joensuun alueella, mm. Reijolassa lasten oikeuksien päivän juhla ja Whisperillä 1-vuotissynttärät.

Joen kesä -tapahtuman lisäksi nuorisovaltuuston toimintakauteen mahtui vaalit, Neon Club nuorten tapahtuma ja toimintavuoden päättävä Helsingin matka. Nuorisovaltuusto täytti 25 –vuotta.

Leiritoiminnot keskittyivät erityisnuorisotyöhön vuonna 2024. Etsivän nuorisotyön tekijät olivat useammalla Nuotta-leirillä nuorten kanssa, Mahis-ryhmille järjestettiin retkiä mm. Mustavaaralle ja Kolo-vesi-leiri järjestettiin suljettuina ryhminä aiempien kaikille avoimen ilmoittautumisen sijaan.

Nuorisopalvelut sai rahoituksen yhteensä kuuteen eri Mahis-projektiin. Mahis-projektit ovat nuorten omia projekteja ja rahoituksen voi käyttää projektin toteutuskuluihin.

Sinkkolan kotieläinpihassa vieraili kauden aikana sen aukioloaikoina noin 42 000 asiakasta. Isoimpina yksittäisinä tapahtumina Sinkkolassa olivat avajaiset (550 kävijää), talviloman Ihan pihalla tapahtuma (400 kävijää), syysloman Ihan pihalla (500 kävijää) ja Sinkkolan jouluku (800 kävijää).

Liikkuva nuorisotyötä kehitettiin Aluehallintoviranomaisen rahoittamalla Nyt-hankkeella, joka on mahdollistanut toisen työntekijän palkkaamisen. Hanke sai jatkorahoituksen 31.5.2025 saakka. Liikkuvaa nuorisotyötä tehtiin yhteistyötä poliisin ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa. Liikkuva nuorisotyö kohtasi 2145 asiakasta 107 eri tilaisuudessa. Keskeisimmät työmuodot olivat jalkautuminen, oppitunneilla pidetyt tuokiot eri teemoista ja pienryhmät. Liikkuvan nuorisotyöntekijät laativat kaikkia keskustan alueen kauppakeskuksia koskevat yhteiset pelisäännöt nuorten ja yritysten kanssa.

Harrastepankin toimintaa järjestettiin 259 kertaa ja siinä oli osallistujia 2241. Harrastepankin toimintoja järjestettiin eniten luonto- ja elämystoiminnan teemalla.

Etsivään nuorisotyöhön tuli virallisia yhteydenottopyyntöjä 528. Etsivään ohjautui eniten asiakkaita ammatillisesta koulutuksesta. Nuorten määrittävät itse tärkeimmiksi etsivän palveluiksi etsivän tuen ja rinnalla kulkemisen, tuen viranomaisasioiden hoitamiseen ja yhteiset tutustumiskäynnit. Asiakkaat jatko-ohjataan useimmiten mielenterveyden hoitopalveluihin, Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai muuhun sosiaalityöhön.

Vuonna 2024 Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustusta myönnettiin 11 eri järjestölle yhteensä 61 025 euroa. Toimintaryhmäavustuksia jaettiin 17 järjestölle, koulutusavustusta jaettiin

kahdelle järjestölle, leiriavustusta jaettiin 11 järjestölle ja tapahtuma-avustusta 14 järjestölle. Toiminta-avustuksia jaettiin yhteensä 48 841 euroa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen riskit ovat vuoden 2024 ajan olleet hallinnassa. Kuntatalouden heikkeneminen on tulosalueella näkynyt mittavana usean vuoden talouden sopeutuksella. Taloutta on sopeutettu pääasiassa kouluverkkoa tiivistämällä, eli lakkauttamalla kouluja. Lisäksi talouden sopeutusta on tehty yksittäisillä pienemmillä toimilla, kuten luopumalla Sinkkolan kotieläinpihasta omana toimintana, vähentämällä Ice hearts-toimintaa ja leikkaamalla lukiokoulutuksen rahoituksesta. Työmarkkinatilanne ei toistaiseksi ole vaikuttanut merkittävästi tulosalueen toimintaan. Tapaturmariskit ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Tapaturmiin kuten muihin toiminnan luonteesta ja tiloista johtuviin riskeihin on vastattu toimipaikka kohtaisessa riskienarvioinnissa. Maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat heijasteet ovat näkyneet tulosalueella kasvavana määränä maahanmuuttaja oppilaita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut					
	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	Toteuma	Toteuma%
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut					
Toimintatulot	862 826	1 036 000	1 036 000	879 050	84,9 %
Toimintamenot	-10 068 968	-11 455 000	-11 578 000	-11 249 889	97,2 %
Toimintakate	-9 206 142	-10 419 000	-10 542 000	-10 370 839	98,4 %
Kasvun ja oppimisen tuki					
Toimintatulot	659 899	363 000	463 000	579 570	125,2 %
Toimintamenot	-12 560 044	-13 246 000	-12 908 000	-13 114 380	101,6 %
Toimintakate	-11 900 145	-12 883 000	-12 445 000	-12 534 810	100,7 %
Kehittämisen keskitetyt					
Toimintatulot	0	0	0	0	
Toimintamenot	0	-44 000	-44 000	-54 563	124,0 %
Toimintakate	0	-44 000	-44 000	-54 563	124,0 %
Kehittämishankkeet					
Toimintatulot	4 724 212	4 319 000	3 000 000	2 303 183	76,8 %
Toimintamenot	-4 722 171	-4 319 000	-3 000 000	-2 303 209	76,8 %
Toimintakate	2 041	0	0	-26	
Aamu- ja iltapäivätoiminta					
Lasten määrä	452	467	455	439	96,5 %
€/lapsi	-950	-1 333	-1 083	-842	77,8 %
Toimintatulot	105 589	245 400	575 400	661 571	115,0 %
Toimintamenot	-534 991	-868 000	-1 068 000	-1 031 176	96,6 %
Toimintakate	-429 402	-622 600	-492 600	-369 606	75,0 %

	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	Toteuma	Toteuma%
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)					
Esiopetus, omat koulut	66	60	63	65	103,2 %
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 527	5 369	5 435	5 409	99,5 %
Oppilaat, valmistava opetus	202	208	200	158	79,0 %
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 300	1 300	1 250	1 255	100,4 %
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 258	-8 801	-8 873	-8 864	99,9 %
Toimintatulot	1 009 103	812 000	1 012 000	1 050 188	103,8 %
Toimintamenot	-57 386 416	-59 504 000	-60 328 000	-60 119 022	99,7 %
Toimintakate	-56 377 313	-58 692 000	-59 316 000	-59 068 834	99,6 %
Lukio					
Nuorten lukiokoulutus**	1 187	1 329	1 253	1 137	90,7 %
Aikuisten lukiokoulutus	143	140	140	141	100,7 %
Aikuisten perusopetus	50	43	57	104	182,5 %
Tutkintokoulutukseen valmentava	53	40	75	82	109,3 %
Opiskelijat **	1 433	1 552	1 525	1 464	96,0 %
€/opiskelija	-7 215	-7 074	-7 125	-7 165	100,6 %
Toimintatulot	139 013	100 000	120 000	114 759	95,6 %
Toimintamenot	-10 478 314	-11 079 000	-10 986 000	-10 603 822	96,5 %
Toimintakate	-10 339 301	-10 979 000	-10 866 000	-10 489 064	96,5 %
Nuorisopalvelut					
Toimintatulot	216 244	192 600	192 600	219 962	114,2 %
Toimintamenot	-1 835 403	-2 092 000	-2 093 000	-2 146 644	102,6 %
Toimintakate	-1 619 159	-1 899 400	-1 900 400	-1 926 682	101,4 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	829	908	908	876	96,5 %
Toimintatulot	7 716 887	7 068 000	6 399 000	5 808 282	90,8 %
Toimintamenot	-97 586 308	-102 607 000	-102 005 000	-100 622 705	98,6 %
Toimintakate	-89 869 421	-95 539 000	-95 606 000	-94 814 423	99,2 %
**Ta 2024 yhteenlaskettu opiskelijamäärät virheelisiä 1329, pitäisi olla 1189 ja 1552, pitäisi olla 1499					

Koulutus- ja nuorisopalvelutpalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 068 000	-669 000	6 399 000	5 808 282	-590 718
Toimintakulut	-102 607 000	602 000	-102 005 000	-100 622 705	1 382 295
Toimintakate	-95 539 000	-67 000	-95 606 000	-94 814 423	791 577

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Irja Seppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja, itsesääätelyä ja sosiaalisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen osallistumisesta päättävät lapsen huoltajat.

Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Joensuun kaupungilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Kunnallisten yksiköiden ohella varhaiskasvatusta järjestävät myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 kaupungin varhaiskasvatus keskittyi talouteen ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseen kuten myös edellisenä vuonna. Näissä tavoitteissa varhaiskasvatus onnistui oikein hyvin. Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui 783 000 eurolla, joka johtui erityisesti sairauspoissaolojen voimakkaasta vähenemisestä. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 15 päivää/htv (9 634 päivää), kun vuonna 2024 niitä oli 11 päivää/htv (6 756 päivää). Vähennys on neljä päivää henkilötyövuotta kohden ja sairauspoissaolopäivissä vähennys on 2 878 päivää eli 30 %. Tämä on osoitus siitä, että talouden tasapainottaminen oli varhaiskasvatuksessa yhteinen tavoite, johon myös sitouduttiin. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli lapsia odotettua vähemmän vuonna 2024, jonka vuoksi sen talousarvio alittui 256 000 eurolla.

Joka vuotinen Asiakaskysely toteutettiin huoltajille 15.4-5.5.2024 välisenä aikana. Kyselyyn saivat vastata kaikki ne huoltajat, joiden lapsi oli Joensuun kaupungin päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päiväkodissa. Kyselyssä selvitettiin vastaajien tyytyväisyyttä liittyen varhaiskasvatuspaikan tiloihin, toimintaan, viestintään sekä varhaiskasvatuksen aloittamiseen. Väittämiin liittyvien vastausvaihtoehtojen vaihteluväli oli 1-5 (1 = erittäin huonosti, 2 = huonosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin ja 5 = erittäin hyvin). Huoltajat olivat hyvin tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,6 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa huoltajat pitivät todella ammattitaitoisena (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,5 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Myös toiminta varhaiskasvatuksessa oli huoltajien mielestä tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,5 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Huoltajat kokivat, että he voivat vaikuttaa vain kohtalaisesti tai hyvin lapsen varhaiskasvatuspäivään (Joensuun kaupungin päiväkodit 3,4 ka, pph 3,8 ka ja yksityiset päiväkodit 3,5 ka). Tämä oli odotettu vastaus, sillä varhaiskasvatuspäivän toimintaa ohjaavat erityisesti varhaiskasvatustalaki, Joensuun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, ryhmän ja lasten omat varhaiskasvatussuunnitelmat sekä kaupungin varhaiskasvatuksen erilliset painopisteet.

Talouden tasapainottaminen näkyi varhaiskasvatuksessa koko vuoden. Alkuvuodesta julkistettiin esitys päiväkotiverkon sopeuttamisesta. Esityksessä ehdotettiin, että kaupunkiin rakennettaisiin seitsemän uutta päiväkotia, joihin yhdistettäisiin 18 yksikön toiminta. Sopeuttamisesitykseen liittyen järjestettiin Webropol-kyselyt sekä huoltajille (vastaajia 271) että työntekijöille (vastaajia 150). Lisäksi paikallisilta ammattijärjestöiltä (OAJ, JHL, Tehy ja SuPer) sekä Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajankoulutukselta pyydettiin asiantuntijalausunnot. Lasten ajatuksia päiväkoteihin liittyen tuotiin esille vuonna 2023 tehdyn Lasten laatukselyn kautta (vastaajia 220). Varhaiskasvatuksen hallinnossa tehtiin paljon erilaisia sopeuttamisesitykseen kuuluvia yhteenvetoja, laskelmia ja ennakko vaikutusten arviointoja. Kouluverkko- ja päiväkotiverkkoesitykseen liittyvät kuulemis- ja keskustelutilaisuudet järjestettiin huhtikuun aikana. Kesäkuussa valtuusto teki tasapainottamiseen liittyviä päätöksiä, joiden jälkeen Penttilän päiväkodin laajennus ja Heinävaaran uusi päiväkoti lähtivät vauhdilla eteenpäin. Avoin varhaiskasvatus päättyi kokonaan toukokuussa ja Huvikummun

päiväkodin iltahoito kesäkuussa. Varhaiskasvatuksen saama hankeraha eli Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin pieneni entisestään vuonna 2024. Vielä vuonna 2022 varhaiskasvatus sai kyseistä erityisavustusta 1 512 000 euroa. Vuonna 2023 erityisavustus tippui huomasti eli 387 000 euroon ja vuonna 2024 erityisavustus oli enää vain 226 463 euroa (yhteinen hakemus ja erityisavustus koulutuspalveluiden kanssa, varhaiskasvatuksen osuus avustuksesta 28,63 %).

Elokuussa 2024 aloitettiin uusi toimintavuosi 2024–2025 ja uudet toiminnan painopisteet: aggressiivisen lapsen kohtaaminen varhaiskasvatuksessa, lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys, tyypillisesti etenevä kehitys) ja kestävästi sekä esiopetuksessa lukutaidot ja hyvä käytös. Lisäksi kaikissa kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköissä aloitettiin S2-opetuksen ja ohjauksen vahvistaminen. Varhaiskasvatuksen hallinto järjesti useita täydennyskoulutuksia näihin painopisteisiin liittyen syksyllä 2024. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus jatkoi myös yhteistyötä kumppaninsa eli Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteisissä tapaamisissa jaettiin ajatuksia talouden tasapainottamiseen ja muihin ajankohtaisiin asioihin liittyen.

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksessa oli lapsia keskimäärin yhteensä 3 074. Näistä lapsista yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 734 lasta eli 24 %. Kaikista varhaiskasvatuspaikoista yksityisiä paikkoja oli 24 %. Esioppilaita varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2024 keskimäärin yhteensä 582, joista 467 oli kaupungin päiväkodeissa ja 115 yksityisissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lapsia oli keskimäärin yhteensä 206. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia kaupungin päiväkodeissa työskenteli yhteensä 24 ja varhaiskasvatuksen avustajia noin 50. Perheohjaajia varhaiskasvatuksessa työskenteli kaksi, joista toinen oli palkattu hankerahoilla. Perheohjaajien, yhden lumikin ja yhden lumiukon toiminta päättyi 31.12.2024. Vuoden 2025 alusta työnsä aloitti uusi jelppari-työpari. Työntekijöitä varhaiskasvatuksessa työskenteli joulukuussa 2024 yhteensä noin 700 työntekijää.

Riskienhallinnan toteutuminen

Poliittiset työtaistelut osuivat Joensuun kaupungin varhaiskasvatukseen vuonna 2024 siten, että Tehy:n, SuPer:n ja JHL:n työntekijät olivat lakossa 13.-14.2.2025. Tilanteesta selvittiin suunnittelun, huoltajien ja varhaiskasvatuksen opettajien avulla. Kaksi muuta isompaa riskiä liittyivät talouteen. Erityisesti kesä- ja päivystysaikoina varhaiskasvatukseen varattiin lapsille hoitoaikoja, jotka eivät toteutuneetkaan. Heinäkuussa 2024 joka päivä oli poissa 340 lasta ilmoittamatta. Tästä aiheutui turhia kustannuksia yhteensä 265 000 euroa (ruokakuluja 45 000 euroa ja palkkakuluja 220 000 euroa). Tällä rahalla olisi saanut varhaiskasvatukseen palkattua koko toimintavuodeksi lisää noin kuusi varhaiskasvatuksen opettajaa tai seitsemän varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Toinen talouteen liittyvä haaste oli lakimuutokset, jotka annettiin tietoon myöhään syksyllä ja joiden toteuttamiseen tarvittiin lisäeuroja. Kyseisiä muutoksia ei enää ollut mahdollista sisällyttää vuoden 2024 talousarvioon. Vaadittavat lisäkustannukset oli siten löydettävä oman jo laaditun talousarvion sisältä (lastensuojelulain 16 b §/ varhaiskasvatustalouden 60 §). Tulevaisuudessa myös uusien päiväkotien rakentamiseen liittyy riskejä, kuten aikataulujen venyminen, talousarvion ylittyminen tai rakentajan konkurssi, joihin tulee varautua.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

440 Varhaiskasvatuspalvelut					
	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	Toteuma	Toteuma%
Yhteiset palvelut					
Toimintatulot	362 781	150 000	100 000	237 780	237,8 %
Toimintamenot	-3 278 359	-3 227 400	-3 575 186	-3 317 124	92,8 %
Toimintakate	-2 915 579	-3 077 400	-3 475 186	-3 079 344	88,6 %
Avoin varhaiskasvatus					
Lapsia hoidossa	36	12	12	12	100,0 %
€/lapsi	-5 123	-4 967	-4 917	-4 979	101,3 %
Toimintatulot	9 017	8 000	8 000	3 075	38,4 %
Toimintamenot	-193 444	-67 600	-67 000	-62 824	93,8 %
Toimintakate	-184 428	-59 600	-59 000	-59 749	101,3 %
Perhepäivähoito					
Lapsia hoidossa	241	255	230	206	89,6 %
€/lapsi	-10 816	-10 306	-10 473	-11 595	110,7 %
Toimintatulot	123 253	158 000	108 000	83 494	77,3 %
Toimintamenot	-2 729 935	-2 786 000	-2 516 814	-2 471 962	98,2 %
Toimintakate	-2 606 682	-2 628 000	-2 408 814	-2 388 468	99,2 %
Päiväkodit					
Lapsia hoidossa	2 137	2 100	2 207	2 122	96,1 %
€/lapsi	-14 376	-15 329	-14 576	-15 143	103,9 %
Toimintatulot	1 389 037	1 189 000	1 189 000	1 105 346	93,0 %
Toimintamenot	-32 110 424	-33 380 000	-33 359 000	-33 238 187	99,6 %
Toimintakate	-30 721 387	-32 191 000	-32 170 000	-32 132 840	99,9 %
Kotihoidontuki					
Lapsia hoidossa	672	674	630	599	95,1 %
Toimintatulot	0	0	0	0	
Toimintamenot	-2 260 665	-2 291 000	-2 091 000	-2 021 751	96,7 %
Toimintakate	-2 260 665	-2 291 000	-2 091 000	-2 021 751	96,7 %
Yksityinen varhaiskasvatus					
Lapsia hoidossa	743	810	762	734	96,3 %
€/lapsi	-10 654	-9 749	-10 560	-10 607	100,4 %
Toimintatulot	12 271	3 000	3 000	7 546	251,5 %
Toimintamenot	-7 928 421	-7 900 000	-8 050 000	-7 793 053	96,8 %
Toimintakate	-7 916 150	-7 897 000	-8 047 000	-7 785 507	96,8 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	627	605	605	603	99,6 %
Toimintatulot	1 896 358	1 508 000	1 408 000	1 437 240	102,1 %
Toimintamenot	-48 501 249	-49 652 000	-49 659 000	-48 904 901	98,5 %
Toimintakate	-46 604 891	-48 144 000	-48 251 000	-47 467 660	98,4 %

Varhaiskasvatuspalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 508 000	-100 000	1 408 000	1 437 240	29 240
Toimintakulut	-49 652 000	-7 000	-49 659 000	-48 904 901	754 099
Toimintakate	-48 144 000	-107 000	-48 251 000	-47 467 660	783 340

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 305 000	-769 000	8 536 000	8 003 313	-532 687
Toimintakulut	-153 744 000	603 000	-153 141 000	-151 013 678	2 127 322
Toimintakate	-144 439 000	-166 000	-144 605 000	-143 010 365	1 594 635

INVESTOINNIT

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alkuperäisessä investoinneissa vuodelle 2024 varauduttiin koulutus- ja nuorisopalveluissa Enon koulun ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen, Pielisjoen koulun lisätilojen kalustamiseen ja varustamiseen sekä Enon uuden nuorisotilan kalustamiseen ja varustamiseen. Varhaiskasvatuspalveluissa varauduttiin Päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Vuonna 2023 Pielisjoen koulun ja Sirkkalan liikkumiskeskuksen ensikertaisesta kalustamisesta jäi toteutumatta noin 148 000 € hankinnat. Huolellisella hankintojen kilpailutuksella ja saatiin säästöä ja vuodelle 2024 tarvittiin Pielisjoen koulun ja Sirkkalan liikkumiskeskuksen loppuhankintoihin vain 80 000 € 148 000 € sijaan. Tästä tehtiin talousarviomuutos vuodelle 2024.

Enon koulun ensikertaikalustaminen sekä varustaminen on saatu päätökseen toteuman ollessa 88,6 %. Pielisjoen koulun lisätilojen ja Sirkkalan liikuntakeskuksen kalustaminen ja varustaminen on saatu päätökseen, toteuman ollessa 68,2 %.

Enon nuorisotilojen tilojen kalustaminen ja varustaminen saatiin päätökseen, toteuman ollessa 93,7 %.

Päiväkotien vanhoja kalusteita uusittiin investointiohjelman mukaisesti. Investointien toteuma varhaiskasvatuksen osalta oli 100 %.

Huolellisella kilpailutuksella ja kalusteiden kierrättämisellä pystyttiin säästämään investointimäärärahoja.

INVESTOINNIT	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 031	-613	-693	-597	95,7
Toimintakate	-1 031	-613	-693	-597	95,7